

การพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง*

DEVELOPING THE SPEAKING ABILITY FOR CAREER OF STUDENTS AT HIGH
VOCATIONAL CERTIFICATE THROUGH ACTIVE LEARNING

¹ชุตินา ฟุ้งสุข Chutima Fungsuk, ²จิตชไม วิสตุกุล Chidchamai Visuttakul

^{1,2}วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต Suryadhep Teachers College, Rungsit University, Thailand

Corresponding Author E-mail: chutuma180740@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาทักษะภาษาไทยเชิงวิชาชีพ จำนวน 4 แผน 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการเรียนรู้เรื่องการพูดในงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ t-test for dependent samples ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ความสามารถด้านการพูด, การพูดในงานอาชีพ, การจัดการเรียนรู้เชิงรุก, บทบาทสมมุติ

Abstract

The purposes of this research articles were 1) to compare the speaking ability for career of students at high vocational certificate before and after learning through active learning and 2) to study the satisfaction of students at high vocational certificate towards active learning to develop the speaking ability for career. The sample used in the study was the students at high vocational certificate currently studying in the first semester of academic year 2020. 30 students in one classroom at a vocational college in Nakhon Sawan province were selected using cluster random sampling. The research instruments consisted of 1) four lesson plans of Thai skill for career course 2) a test on the speaking ability for career, and 3) a questionnaire on the satisfaction of students at high vocational certificate towards active learning to develop the speaking ability for career. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and t – test for dependent samples. The findings showed that 1) the students' speaking ability for career after the lesson was significantly higher than before the lesson at the .01 level and 2) the students were satisfied with learning using the study arrangement Know proactive at the most level Has a mean of 4.60 2) the students' satisfactory on active learning was at highest level.

Keywords: Speaking Ability, Speaking for Career, Active Learning, Role-play

บทนำ

ภาษามีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารแล้วยังเป็นเครื่องมือในการใช้ถ่ายทอดความรู้สึกรและการประกอบอาชีพได้ ในการใช้ภาษาจึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนในด้านทักษะต่างๆ ที่จำเป็นทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การสื่อสารที่ดีเกิดจากปัจจัยสำคัญหลายด้าน เช่น ทัศนคติและพัฒนาตนเองต่อทักษะต่างๆ ด้วยความมุ่งมั่น เอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง หากมนุษย์ไม่มีความสามารถในการสื่อสาร ไม่สามารถพูดคุยกันหรือสื่อสารกันไม่รู้เรื่อง จะเกิดความวุ่นวายและไม่สามารถดำเนินชีวิตไปในทิศทางเดียวกันได้ มนุษย์จึงจำเป็นต้องมีการสื่อสารเพื่อการดำเนินชีวิต เนื่องจากทุกคนล้วนแต่อยากพูด อยากสื่อสารในสิ่งที่ตนเองต้องการทั้งสิ้น การสื่อสารจึงมีความสำคัญอย่างมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะการสื่อสารด้วยการพูด (นพรัตน์ ใจในษา, 2555)

ทักษะการพูดเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งทักษะหนึ่ง เพราะจะต้องใช้ในการสื่อสารทั้งในการศึกษาและในชีวิตประจำวัน แม้ว่าความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มนุษย์นั้นสร้างขึ้นมาเพื่อการสื่อสารของมวลมนุษยชาติให้เชื่อมต่อทั่วถึงกันมากขึ้นเพียงใดก็ตาม การพูดยังคงเป็นการสื่อสารที่เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด (ไชยวัฒน์ อารีโรจน์ และสมพร ร่วมสุข, 2558) สอดคล้องกับกมล การกุศล (2529) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดว่า “ยิ่งโลกเจริญมากขึ้นเท่าใด สังคมสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นเท่าใด การพูดยิ่งสำคัญและจำเป็นมากขึ้นเท่านั้น” การพูดจึงมีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องหมั่นฝึกฝนให้เกิดความชำนาญเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจึงกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในปัจจุบัน

ในหมวดวิชาภาษาไทย สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในหมวดวิชาภาษาไทย ในภาคเรียนที่ 1 นักศึกษาต้องเรียนวิชาทักษะภาษาไทยเชิงวิชาชีพ มีจุดประสงค์รายวิชาที่เน้นเรื่องการใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ จากคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยเชิงวิชาชีพ มีทักษะการพูดที่นักเรียนจะต้องได้เรียน คือ การพูดในงานอาชีพและการพูดในโอกาสต่างๆ ของสังคม เป็นทักษะการพูดที่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงต้องได้เรียนและปฏิบัติได้เพื่อนำไปใช้ในสังคมหรืองานอาชีพของตนเองในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2563)

จากที่ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการพูดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถด้านการพูด ดังที่ปรากฏในรายงานการประชุมสัมมนาครูฝึกในสถานประกอบการ นักศึกษาที่ออกฝึกงานโดยส่วนใหญ่มีคุณลักษณะที่ต้องแก้ไขปรับปรุง คือ นักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก ทำให้ส่งผลต่อการฝึกประกอบวิชาชีพในหลายด้าน เช่น ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริการ ช่อมบารุง พนักงานขาย พนักงานด้านการตลาด พนักงานด้านประชาสัมพันธ์ ตลอดจนเป็นผู้ควบคุมงานเป็นนายช่าง (นพรัตน์ ใจกาษา, 2555) สอดคล้องกับงานวิจัยของชารีนา สว่างวงศ์ (2560) ที่พบปัญหานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเกี่ยวกับความสามารถในการพูด โดยนักศึกษามีคุณลักษณะที่ต้องแก้ไขปรับปรุง คือ นักศึกษาจะมีความกลัว ขี้อาย ไม่กล้าพูดแสดงความคิดเห็น ขาดความเชื่อมั่น ไม่กล้าแสดงออก ประหม่า พูดเสียงเบา ตื่นเต้นมาก ซึ่งสรุปได้ดังนี้ ปัญหาการพูดเกิดจากนักศึกษาขาด ความเชื่อมั่นในตนเองในการออกเสียงควบกล้ำเสียง ร, ล ไม่ชัดเจน ไม่มีห้องปฏิบัติการในการพูด นักศึกษามีเวลาน้อยในการร่วมกิจกรรม จำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นเรียนมีมากเกินไป และนักศึกษาไม่เกิดความกระตือรือร้นในการค้นคว้าทำให้ขาดข้อมูลในการพูด สอดคล้องกับประสบการณ์การสอนของผู้วิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีคุณลักษณะที่ต้องปรับปรุงคือ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเขินอาย พูดเสียงเบา ตื่นเต้น ไม่กล้าแสดงออก เมื่อผู้เรียนต้องแสดงความสามารถด้านการพูดหน้าชั้นเรียนปรากฏว่ามีการใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการ พูดติดตลกและไม่สามารถเลือกใช้คำหรือน้ำเสียงที่ถูกต้องได้ โดยผู้เรียนคิดว่าสิ่งที่ตนแสดงออกมาคือสิ่งที่ถูกต้องแล้ว นอกจากนั้นการเรียนการสอนที่มีลักษณะเน้นการบรรยายในห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถฝึกฝนความสามารถได้อย่างเพียงพอ เนื่องจากเป็นผู้ฟังและเขียนตามเป็นส่วนใหญ่ ไม่ได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเท่าที่ควร

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถด้านการพูดของผู้เรียน พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดของผู้เรียนได้ โดยใช้การสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการพูดในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดโดยใช้การสอนแบบแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพของผู้เรียน สูงกว่าก่อนเรียนและผู้เรียนมีการพัฒนาความด้านการพูด ทั้งในด้านการใช้ภาษา ความถูกต้อง น้ำเสียงและท่าทาง ที่ดีมากยิ่งขึ้น (ดวงหทัย เรืองนนท์, 2560) โดยที่การจัดการเรียนรู้แบบ Active learning เป็นแนวความคิดจัดการเรียนรู้ที่มีพื้นฐานจากทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทมากขึ้นและผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การรวบรวมข้อมูลและสรุปความเห็น โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายมาจัดการเรียนรู้และเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของตนเอง

เชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่ จากการมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2559) โดยผู้สอนลดบทบาทตนเองมาเป็นที่ปรึกษา คอยให้คำแนะนำและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกนั้นมีหลายรูปแบบ ได้แก่ 1) วิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม 2) การเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ 3) การสอนด้วยการโต้เถียง 4) การสอนโดยใช้คำถาม 5) การเรียนรู้แบบร่วมมือ 6) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ (เยาวเรศ รักดีจิตร, 2557)

จากผลการวิจัยและแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในด้านการพูด ของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในรายวิชาทักษะภาษาไทยเชิงวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้พัฒนาความสามารถด้านการพูด สร้างทัศนคติที่ดีต่อการใช้ภาษาไทย อีกทั้งยังเป็นการสืบสานการใช้ภาษาไทยที่เป็นภาษาแม่ได้อย่างถูกต้องและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพในอนาคตได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 1 ห้อง มีนักเรียนจำนวน 30 คน มีอายุระหว่าง 18-20 ปี ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาทักษะภาษาไทยเชิงวิชาชีพ รหัสวิชา 30000-1101 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 จำนวน 1 หน่วย คือ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง การพูดในงานอาชีพ จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง ซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 4 เรื่อง ดังนี้ 1) การพูดโทรศัพท์ในงานอาชีพ 2) การสัมภาษณ์งาน 3) การพูดสาธิตและ 4) การพูดนำเสนอ จัดการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 2 คาบ คาบละ 1 ชั่วโมง

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ วิชาทักษะภาษาไทยเชิงวิชาชีพ 1 ฉบับ สำหรับใช้วัดความสามารถด้านการพูดทั้งก่อนและหลังเรียน มีลักษณะเป็นการกำหนดสถานการณ์ จำนวน 2 หัวข้อ

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการเรียนรู้เรื่องการพูดในงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้านเนื้อหา/ระยะเวลา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

3. ผู้วิจัยได้ดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งแสดงรายละเอียด ดังนี้

3.1 ปฐมนิเทศนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้

3.2 ให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดฉบับก่อนเรียน

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 4 แผน

3.4 เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดฉบับหลังเรียน

3.5 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปผลของการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ เพื่อหาความสอดคล้องของผลการวิจัยกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ผลต่างคะแนนและเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลต่างคะแนนความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว (Dependent Samples)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 30 คน ซึ่งมีคะแนนรวมทั้งสิ้น 20 คะแนน โดยนำคะแนนก่อนเรียนเปรียบเทียบกับคะแนนหลังเรียนของนักศึกษาเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน ซึ่งผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นรายบุคคล

คนที่	คะแนนก่อนเรียน (เต็ม 20 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (เต็ม 20 คะแนน)	ความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ
			เพิ่ม
1	10	18	8
2	7	15	8
3	9	18	9
4	11	18	7
5	10	17	7
6	11	19	8
7	7	18	11

8	7	18	11
9	9	19	10
10	8	17	9
11	12	20	8
12	10	20	10
13	10	19	10
14	9	18	9
15	11	18	7
16	10	20	10
17	10	18	9
18	8	17	9
19	9	19	10
20	8	19	11
21	7	17	10
22	8	18	10
23	10	18	8
24	12	20	8
25	10	19	9
26	10	19	9
27	11	20	9
28	10	17	7
29	8	17	9
30	12	20	8
รวม	ค่าเฉลี่ย 9.47 (S.D. =1.53)	ค่าเฉลี่ย 18.33 (S.D. = 1.21)	ค่าเฉลี่ย 8.93 (S.D. = 1.20)

จากตารางที่ 1 พบว่า การทดสอบความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีผลการศึกษา ดังนี้

1.1 คะแนนก่อนเรียน (Pre-test) ของนักศึกษามีค่าของคะแนนสูงสุดที่นักศึกษาได้คือ 12 คะแนน และคะแนนต่ำสุดคือ 7 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยภาพรวมของคะแนนของนักเรียนทั้งหมด 30 คน มีค่าเฉลี่ย 9.47 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.53)

1.2 คะแนนหลังเรียน (Post-test) ของนักศึกษามีค่าของคะแนนสูงสุดที่นักศึกษาได้คือ 20 คะแนน และคะแนนต่ำสุดคือ 15 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยภาพรวมของคะแนนของนักเรียนทั้งหมด 30 คน มีค่าเฉลี่ย 18.33 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.21)

1.3 นักศึกษามีคะแนนความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพหลังเรียนเพิ่มขึ้นทุกคน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีค่าเฉลี่ย 8.93 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.20)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาทั้งชั้น (N =30)

ความสามารถด้านการพูด ในงานอาชีพ	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig (one-tailed test)
ก่อนเรียน	20	9.47	1.53	8.93**	.000
หลังเรียน	20	18.33	1.21		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาทั้งชั้น จำนวน 30 คน มีความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา/ระยะเวลา	4.65	0.42	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.39	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.53	0.5	มากที่สุด
สรุป	4.60	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย หลังได้รับการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาและระยะเวลาอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.65) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.60) ด้านประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.53) เมื่อพิจารณาในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.60)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สามารถอภิปรายผลได้ประเด็นต่างๆ ตามข้อค้นพบจากการวิจัยดังนี้

1. การที่นักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกทุกคน มีผลคะแนนความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้พบได้จากการ

เพิ่มขึ้นของคะแนนการพูดในงานอาชีพในทิศทางบวกรายบุคคลจากการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 100 อภิปรายผลได้ว่า อาจเป็นเพราะการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แบบบทบาทสมมติโดยการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนแสดงออกตามบทบาทที่ตนเองได้รับ ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะการพูดในงานอาชีพ และประสบการณ์ใหม่ๆ ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินกิจกรรมทางสติปัญญาและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ทำให้มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก มีความสามารถในการพูดที่ดีขึ้น ในขณะที่ครูผู้สอน ได้ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจ สนใจ และอยากปฏิบัติกิจกรรม โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหรือ Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) เน้นการเรียนรู้ได้จริงมากกว่าเนื้อหาตามวิชาการ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการที่ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจริงผ่านสื่อต่างๆ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง คือ ผู้เรียนมีการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พงษ์พิบูล, 2555) ทำให้ผู้เรียนเห็นความสามารถของตนเองส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการพูดในงานอาชีพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงหทัย เรืองนนท์ (2560) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการพูด โดยใช้การสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ ในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ สาขางานธุรกิจค้าปลีกร้านสะดวกซื้อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 พบว่า การทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดของผู้เรียนมีระดับความสามารถด้านการพูดดีมาก ร้อยละ 7.5 ระดับความสามารถด้านการพูดดี ร้อยละ 67.5 และระดับความสามารถด้านการพูดพอใช้ ร้อยละ 25 เมื่อ เปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบความสามารถด้านการพูดก่อนการสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ พบว่า ผู้เรียนมีระดับความสามารถด้านการพูด โดยการสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ ในระดับดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนพรัตน์ ใจกาษา (2555) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการพูดในโอกาสต่างๆ โดยใช้การสอนแบบบทบาทสมมติวิชาศิลปะการพูดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พบว่า ความสามารถในการพูดในโอกาสต่างๆ มีประสิทธิภาพ 81.69/86.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.5870 แสดงว่านักศึกษามี ความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 58.70 นักศึกษาที่เรียนโดยใช้บทบาทสมมติมีความสามารถในการพูดในโอกาสต่างๆ เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน โดยสรุปการพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้นักศึกษามีความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพมากขึ้นและช่วยให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจในการเลือกใช้ภาษาใน สถานการณ์จริง มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม รวมทั้งมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดคือ ข้อที่ 12 บรรยายภาคในห้องเรียน มีความสนุกสนานทำให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนและมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 เป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกรุ่นนี้มีหลากหลายรูปแบบเน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น ทำงานกลุ่ม (Group Work) อภิปราย (Discuss) เทคนิค Think-Pair-Share และการนำเสนอ (Presentation) และการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Design) ผู้สอนให้แบ่งกลุ่มตามแผนก โดยให้กำหนดเนื้อหาที่จะสอนและให้ร่วมกันคิดกิจกรรมวิธีการถ่ายทอดเนื้อหาและออกไปทดลอง

หน้าชั้นเรียน สามารถช่วยกันสอนได้ (เยาวเรศ ภัคดีจิตร, 2557) ทำให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ได้ฝึกทักษะการพูดทำให้นักเรียนมีทักษะการพูดเพิ่มขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของชมพูปราว มิ่งมงคล (2559) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่องการพูดในงานอาชีพ บุรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพผลการศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้เรื่องการพูดในงานอาชีพบุรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของซารินา สว่างวงศ์ (2560) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการพูดในโอกาสต่างๆ โดยใช้การสอนแบบบทบาทสมมติ วิชาภาษาไทยเพื่อสื่อสารในงานอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พบว่า นักศึกษามีความ พึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดในโอกาสต่างๆ โดยใช้การสอนแบบ บทบาทสมมติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจน้อยที่สุดจากรายการประเมิน 20 ข้อ คือ ข้อที่ 13 สื่อที่ใช้ในการเรียนช่วยให้เรียนอย่างสนุกและเกิดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ ห้องเรียนที่ใช้ในการเรียนการสอนมีสื่อไม่เพียงพอเนื่องจากเป็นวิทยาลัยขนาดเล็กซึ่งเป็นข้อจำกัดใน ด้านสถานที่และสื่อการสอนต่างๆ ทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในข้อนี้น้อยที่สุด

องค์ความรู้วิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งเป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แบบบทบาท สมมติโดยการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนแสดงออกตามบทบาทที่ตนเองได้รับ ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ การพูดในงานอาชีพ และประสบการณ์ใหม่ๆ ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้กระบวนการทางสติปัญญาและแก้ปัญหา เฉพาะหน้า ทำให้มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก มีความสามารถในการพูดที่ดีขึ้น ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมี ความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก โดยใช้บทบาทสมมติ ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูผู้สอนทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียน และกระตุ้นความสนใจของ ผู้เรียนโดยใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหา

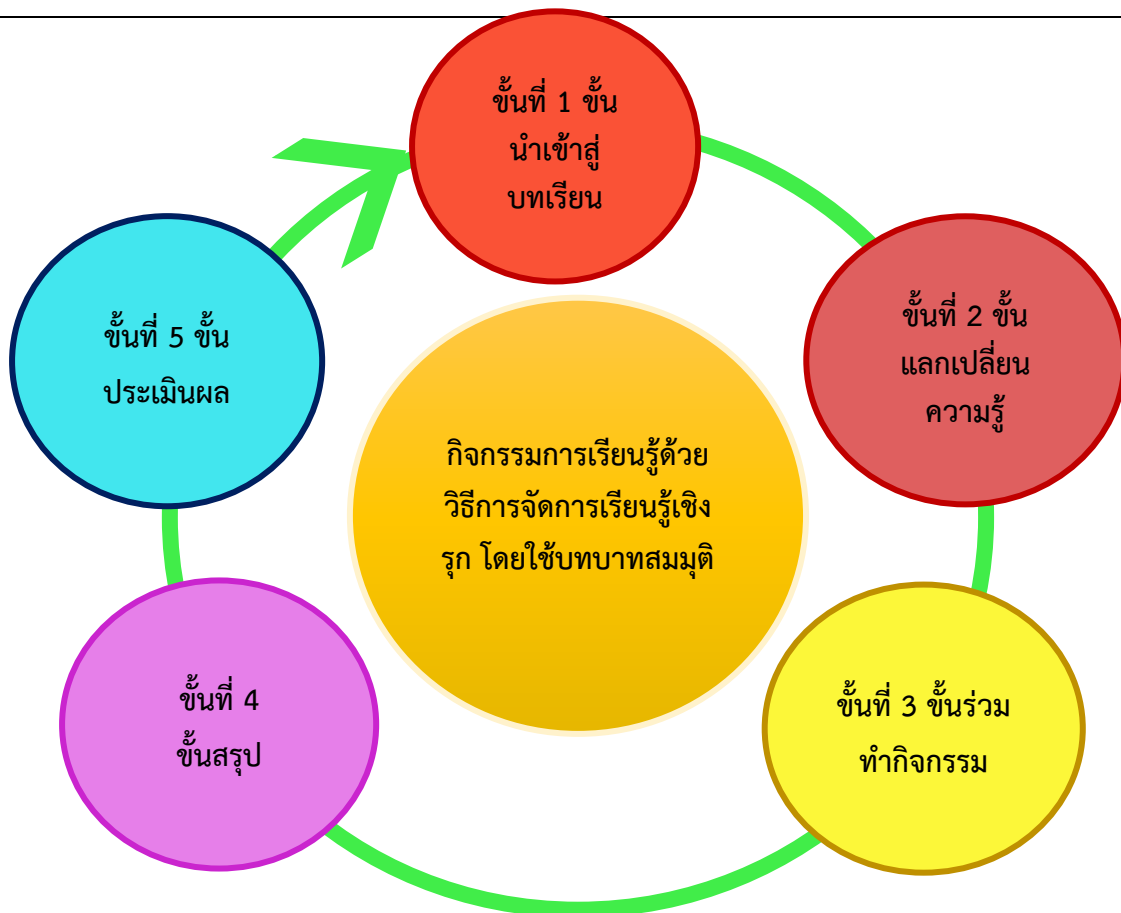
ขั้นที่ 2 ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ ครูผู้สอนให้ผู้เรียนจับกลุ่มเพื่อทำกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและร่วมกันอภิปรายในเนื้อหา

ขั้นที่ 3 ขั้นจัดกิจกรรม ครูผู้สอนเสนอหัวข้อสถานการณ์จำลองตามบทเรียน ให้ตัวแทนมาสุ่ม จับหัวข้อและระดมความคิดช่วยกันร่างบทสนทนาเกี่ยวกับสถานการณ์จำลองตามหัวข้อที่ได้รับ เพื่อให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติเสมือนสถานการณ์จริง

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป เมื่อผู้เรียนแสดงสถานการณ์จำลองเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนสรุปความเข้าใจและ อธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 ประเมินผล ครูผู้สอนแจกใบประเมินผลแต่ละกลุ่มให้ผู้เรียนได้ร่วมประเมินด้วยตนเอง เพื่อที่จะเข้าใจปัญหาและสามารถนำไปปรับปรุงและประยุกต์ใช้ได้ สถานการณ์ต่างๆ

ซึ่งสรุปเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบงานและสามารถดูแลตนเองได้ เนื่องจากกิจกรรมเป็นการลงมือปฏิบัติเป็นวิธีหลัก ดังนั้น ผู้สอนควรวิเคราะห์บริบทของนักศึกษาของตนเองและจัดกิจกรรมให้เหมาะสม

1.2 ครูผู้สอนควรวางแผนเรื่องเวลาในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการพูด ควรเผื่อเวลาเพื่อให้นักศึกษาได้เตรียมตัวและไม่เกิดความกดดันตนเองมากเกินไปจะทำให้นักศึกษามีความสามารถด้านการพูดที่ดีขึ้น

1.3 ในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนควรอธิบายกิจกรรมและวิธีการของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้นักศึกษาเข้าใจอย่างละเอียดเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง

1.4 ห้องเรียน หรือสถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรเพิ่มระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการด้านการพูดที่มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

2.2 ควรพัฒนาการฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในด้านอื่นๆ ด้วย ได้แก่ การอ่าน การฟัง หรือการเขียนร่วมด้วย

2.3 ควรขยายขอบเขตของประชากรในการวิจัยครั้งต่อไปเพื่อศึกษาประชากรในกลุ่มที่กว้างขึ้นและสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างได้อย่างชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

กมล การกุศล. (2529). **ทักษะและความรู้ทางภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์.

คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2559). การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning).

สารแพทยศาสตร์ศึกษา มอ. 2(1). 2-4.

ชมพูพราว มิ่งมงคล. (2559). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่องการพูดในงานอาชีพบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. **วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์นมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 2(1). 1-10.

ไชยวัฒน์ อารีโรจน์ และสมพร ร่วมสุข. (2558). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. **Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ และศิลปะ**. 8(2). 1824-1841.

ซารินา สว่างวงศ์. (2560). การพัฒนาความสามารถด้านการพูดในโอกาสต่างๆ โดยใช้การสอนแบบบทบาทสมมติวิชาภาษาไทยเพื่อสื่อสารในงานอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. รายงานการวิจัย. วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการราชดำเนิน.

ดวงหทัย เรืองนนท์. (2560). การพัฒนาความสามารถด้านการพูด โดยใช้การสอนแบบแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ สาขางานธุรกิจค้าปลีกร้านสะดวกซื้อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์. รายงานการวิจัย. วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์.

นพรัตน์ ใจกาษา. (2555). การพัฒนาความสามารถด้านการพูดในโอกาสต่างๆ โดยใช้การสอนแบบบทบาทสมมติ วิชาศิลปะการพูด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. รายงานการวิจัย. วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ.

เยาวเรศ ภักดีจิตร. (2557). **Active Learning** กับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. แหล่งที่มา http://edu.nsrh.ac.th/2011/files/knowledge/17-15-12_22-07-2014_2-3.pdf สืบค้นเมื่อ 8 เม.ย. 2564.

สถาพร พงษ์พิบูล. (2555). คุณภาพผู้เรียน เกิดจากกระบวนการเรียนรู้. **วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา**. 6(2). 1-3.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2563). **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563**. แหล่งที่มา [http://bsq.vec.go.th/th-th/หลักสูตร/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง\(ปวส\)/หลักสูตรพศ2563/bspix](http://bsq.vec.go.th/th-th/หลักสูตร/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส)/หลักสูตรพศ2563/bspix) สืบค้นเมื่อ 2 เม.ย. 2564.